

Pocit otevřených dveří

JURTU NELZE V ČESKÉ KRAJINĚ PŘEHLÉDNOUT.
KRUHOVÝ TVAR TRADIČNÍHO OBYDLÍ ASIJSKÝCH KOČOVNÝCH
KMENŮ SE NA PRVNÍ POHLED ODLIŠUJE OD VENKOVSKÉ ZÁSTAVBY
A PROVOKUJE K OTÁZKÁM. KDO PROBOHA V TOM STANU BYDLÍ?

Jsem v přírodě. Vyjdu ze dveří a mám tu krajinu, půdu, zvířata. Mám tady práci, která mě baví. Neměnil bych,“ říká Petr Macháček. Jurtu postavil v kopcích nad údolím Jizery před deseti lety, na pozemcích, které se svou bývalou ženou proměnil v moderní a ekologicky hospodařící statek.

„Mám pořád pocit otevřených dveří,“ přidává se Petrova současná partnerka Jana Krupová. Dohromady mají ve své „patchworkové“ rodině a ve střídavé péči pět dětí. S nimi se do jurty musí vejít – a také celkem pohodlně vejdou. Právě kvůli dětem přidali k původní jurtě ještě další kruhovou přístavbu. V ní je dětský pokojík a splachovací záchod napojený na septik s kořenovou čistírnou.

HVĚZDY JSOU VIDĚT

Obydlí, jež Petr Macháček postavil podle plánů na „jurtu pro evropské použití“, sestává z dřevěné konstrukce potažené plachtou. Za ní jsou umístěny slaměné balíky, pak následuje další dřevěná konstrukce (paraván) a další plachta. To je základ, k němuž později přibyla ještě foukaná izolace (z celulózy) a obklad z modřínových palubek. V podlaze a stropu slouží jako izolace ovčí vlna.

Do jurty je zavedena voda i elektřina. Příjemné celodenní světlo dodává otevíratelná skleněná kopule. „Někdy můžeme celou noc sledovat měsíc a hvězdy,“ pochvaluje si Jana.

Důležitou, ne-li klíčovou součástí domu je sporák. Na něm se vaří, sporák hřeje a sporák také ohřívá vodu ve výměníku. Teplá voda slouží na mytí a na vyhřátí radiátorů v dětském pokoji a v koupelně. Všechno dohromady to funguje tak dobře, že i za velkých mrazů je v jurtě po ránu příjemné teplo.

„Jediné, co bychom chtěli ještě zlepšit, je střecha. Je to přece jenom lehká stavba. Budeme ji muset zpevnit,“ říká Petr Macháček. Jedním dechem ale dodává, že už se tu prohnala i vichřice Sabina a neodnesla je. „Při vichřici ale občas nespím,“ při-

znává. Jeho partnerce se živly takhle na dosah moc líbí: „Když prší, připadám si trochu jako ve stanu. Slyším i cítím déšť. Stejně jako vítr.“

Kromě dětského pokojíku a toalety se veškeré vybavení nachází v jedné velké kruhové místnosti. Je až záhadou, že ten prostor nepůsobí přečpaně. Dokonce vytváří přesně opačný dojem. Jako by se obyvatelé zbavili všech zbytečností a nechali si jenom to podstatné a sebe navzájem.

KVĚTINY MEZI ZELENINOU A OVOCEM

Petr Macháček vystudoval VŠCHT, ale táhlo ho to k zemědělství. S bývalou ženou začali pěstovat zeleninu a ovoce. Tam, kde pracovali, chtěli také žít. Z finančních důvodů a také kvůli menší časové náročnosti se rozhodli pro jurtu. „V pozdním létě jsme

začali a do zimy byla hotová hrubá konstrukce,“ vzpomíná Petr. „Na materiálech to přišlo asi na tři sta tisíc, práci jsme do toho dali my a naši kamarádi.“

Statek u Macháčků dnes prosperuje díky prodeji „bio tašek“, období známých bedýnek s lokálním ovocem a zeleninou. Týdně jich u Macháčků naplní více než šedesát. „Také naše talíře voní záhonem,“ směje se Jana Krupová a zdůrazňuje, že rodina je – co se týká potravin – takřka soběstačná.

Jana vystudovala speciální pedagogiku, ale po určitých životních peripetiích si prý naordinovala kytky a ruce v záhoně. „Mám to po babičce a dává mi to smysl.“ Nejprve na zahrádce v Jablonci a pak už u Petra na statku začala

pěstovat české květiny, které váže do kytic a věnců, suší na zimu, prodává. Během sezony se s Petrem nezastaví, přesto nelitují, nestěžují si.

„Je to život se spoustou proměnných – počasí, neúroda, investice. Je to někdy náročné, ale pestré, a to je na tom krásné,“ tvrdí svorně obyvatelé jurty. Jsou připraveni dál v létě vstávat se sluncem, plít, zalévat, okopávat. Jen v zimě stihnou trochu odpočívat a spřádat další plány na rozvoj regenerativního zemědělství. Žijí prostě tak, jak věří, že je dobré žít. ■

